

A kultúráért és innovációért felelős miniszter

.../2022. (... ...) KIM rendelete

az örökbefogadás előtti tanácsadásról és az örökbefogadói tanfolyamról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (3) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 128. § 6. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,
a következőket rendelem el:

1. Örökbefogadás előtti tanácsadás

1. §

(1) Az örökbefogadás előtti tanácsadás (a továbbiakban: tanácsadás) célja, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy – a személyisége és családstruktúrája alapján – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 38. § (2)-(2b) bekezdése szerint illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálat pszichológusával (a továbbiakban: szakértő) együtt megalapozott véleményt alakítson ki arról, hogy alkalmas-e örökbefogadónak.

(2) A tanácsadást a szakértő a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott és a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium), a Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: CSBMK), valamint az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) honlapján közzétett örökbefogadási módszertani útmutató alapján végzi.

(3) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy házasságban vagy élettársi kapcsolatban él, házastársa vagy élettársa is részt vesz a tanácsadáson. Ha a szakértő indokoltnak tartja, a tanácsadáson jelen lehet az örökbe fogadni szándékozó személy saját gyermeke, valamint házastárs vagy rokon által történő örökbefogadás esetén az örökbe fogadandó gyermek.

(4) A tanácsadáson való részvétel térítésmentes.

2. Örökbefogadói tanfolyam

2. §

(1) Az örökbefogadói tanfolyam (a továbbiakban: tanfolyam) során a résztvevők a szülői kompetenciák fejlesztése érdekében megismerkednek az örökbefogadás társadalmi és jogi hátterével, az örökbe fogadható gyermek speciális helyzetével, és az örökbefogadással együtt járó sajátos élethelyzetek kezelésének módjaival.

(2) A tanfolyam egységes képzési programját és az ismeretek ellenőrzésének rendszerét a miniszter által jóváhagyott, és a minisztérium, a CSBMK, valamint az OGYSZ honlapján közzétett Egységes Képzési Program (a továbbiakban: EKP) tartalmazza.

3. §

(1) A tanfolyamot a miniszter pályázat útján hat évre kiválasztott tanfolyamszervezőn keresztül szervezi meg. A pályázati kiírást a minisztérium, a CSBМК és az OGYSZ honlapján közzé kell tenni.

(2) A pályázathoz csatolni kell az egyedi képzési programot, valamint a tanfolyamhoz felhasználni kívánt EKP alapján elkészített szakmai anyagokat és oktatási segédanyagokat.

(3) Tanfolyamszervező az az örökbefogadás előkészítésével, utánkövetésével foglalkozó területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy közhasznú szervezet lehet,

a) amelynek az EKP kidolgozásában közreműködő munkatársa eredményesen részt vett az EKP-ról szóló, a minisztérium által szervezett képzésen,

b) amelynek egyedi képzési programja, valamint a tanfolyamhoz felhasználni kívánt szakmai anyagai és oktatási segédanyagai megfelelnek az EKP-ban meghatározottaknak,

c) amely a pályázatban foglaltak alapján képes biztosítani a tanfolyam megfelelő színvonalát,

d) amely vállalja a tanfolyamon oktatók részvételét a miniszter által évente szervezett szakmai konzultáción, és

e) amely megfelel a pályázati kiírásban meghatározott egyéb feltételeknek.

(4) A miniszter a kiválasztott tanfolyamszervezőnek egyedi azonosító számot ad.

(5) Az egyedi azonosító számmal rendelkező tanfolyamszervező az azonosító szám megszerzését követő öt munkanapon belül regisztrál a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer örökbefogadási alrendszerében (a továbbiakban: GYVR-ÖFR). A regisztrációt a miniszter hagyja jóvá.

4. §

(1) A tanfolyamszervező – a tanfolyam indítása előtt legalább hatvan nappal – a saját honlapján, továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az OGYSZ honlapján közzéteszi a meghirdetett tanfolyam jelentkezési feltételeit.

(2) A tanfolyamszervező – a tanfolyam indítása előtt legalább harminc nappal – a GYVR-ÖFR-ben rögzíti a meghirdetett tanfolyam

a) napjainak számát és azok időpontját

b) helyszínét,

c) tervezett létszámát,

d) szakmai felelősének nevét és

e) oktatóinak nevét.

5. §

(1) Az örökbe fogadni szándékozó személy akkor vehet részt a tanfolyamon, ha

a) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására javaslatot tett, de a gyámhatóság az alkalmasságáról véglegessé vált határozattal még nem döntött, vagy

b) az örökbefogadásra való alkalmasságát a gyámhatóság véglegessé vált határozattal megállapította.

(2) Az örökbe fogadni szándékozó személy a tanfolyamra az örökbefogadás engedélyezése iránti gyámhatósági eljárás megindításáig jelentkezhet. A jelentkezési határidőt elmulasztó örökbe fogadni szándékozó személy újra jelentkezhet a tanfolyamra, ha a gyámhatósági eljárás nem az örökbefogadás engedélyezésével zárult.

(3) A tanfolyam sikeres elvégzésétől számított öt éven belül az örökbe fogadni szándékozó személy akkor vehet részt ismételten a tanfolyamon, ha időközben házasságot kötött, és a tanfolyamot még nem végzett házastársával közösen kívánja ismételten elvégezni azt.

(4) A tanfolyamszervező a tanfolyamra jelentkező személy személyes adatait az írásbeli jelentkezés beérkezését követő öt munkanapon belül rögzíti a GYVR-ÖFR-ben.

6. §

(1) A tanfolyamot a jogszabályokban, az EKP-ban és a miniszter által jóváhagyott – a (2) bekezdés szerinti – egyéb feltételeknek megfelelően kell megtartani.

(2) A tanfolyamszervező a tanfolyam

a) tervezett helyszínében,

b) tárgyi feltételeiben,

c) szakmai felelősének, oktatóinak személyében,

d) egyedi képzési programjában, illetve

e) szakmai anyagaiban vagy oktatási segédanyagaiban

bekövetkezett változásokat jóváhagyás céljából köteles tizenöt napon belül bejelenteni a miniszternek. A bejelentett változásokat jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a miniszter a bejelentéstől számított harminc napon belül nem tagadja meg a jóváhagyást.

7. §

(1) Egy örökbefogadói tanfolyamon legalább 12 és legfeljebb 18 fő vehet részt.

(2) A tanfolyam időtartama negyven óra, amely a tanfolyamot lezáró, a tanfolyam elvégzését minősítő, összegző beszélgetés egy órás időtartamát is magában foglalja. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több, mint négy órától hiányzott. Az összegző beszélgetésen való részvétel feltétele a tanfolyam sikeres elvégzésének.

(3) A tanfolyamon való részvétel térítésmentes.

(4) A tanfolyamszervező a tanfolyam sikeres elvégzéséről tanúsítványt állít ki, amelynek másolatát a tanfolyam befejezését követő öt munkanapon belül feltölti a GYVR-ÖFR-be.

8. §

(1) A miniszter, vagy meghatalmazottja ellenőrizheti a tanfolyam helyszínén, hogy a tanfolyam megfelel-e a jogszabályokban és az EKP-ban foglaltaknak.

(2) Ha az ellenőrzés tapasztalatai alapján a tanfolyam nem felel meg a jogszabályokban vagy az EKP-ban foglaltaknak, a miniszter – határidő kitűzése mellett – felhívja a tanfolyamszervezőt a szabályszerű működés helyreállítására.

(3) Ha a tanfolyamszervező a (2) bekezdésben foglalt felhívásnak határidőben nem tesz eleget, a miniszter a folyamatban lévő képzést azonnali hatállyal felfüggeszti, megvonja a tanfolyam támogatását a teljesítés arányában, megtiltja új tanfolyam indítását, a tanfolyamszervezési egyedi azonosító számot visszavonja, és a tanfolyamszervező regisztrációját törli a GYVR-ÖFR-ből.

(4) Az a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy közhasznú szervezet, amellyel szemben a miniszter a (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket alkalmazta, a jogkövetkezmények alkalmazásától számított három évig nem pályázhat újra tanfolyamszervezőnek.

9. §

(1) A miniszter egyedi döntés alapján a tanfolyamszervezőnek – a tanfolyamnak a jogszabályok és az EKP szerinti lebonyolításához – évente működési támogatást nyújt.

(2) Nem jogosult működési támogatásra az a tanfolyamszervező,

a) aki az előző évi működési támogatásának az elszámolását határidőben nem nyújtotta be, vagy ha a miniszter az elszámolás kiegészítésére hívta fel, és azt határidőben nem teljesítette,

b.) aki az elszámolásában valótlan adatokat közölt,

c) aki a 8. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzést, vagy a támogatás felhasználásának ellenőrzését akadályozza, vagy

d) akivel szemben a miniszter a tárgyévben, vagy a tárgyévet megelőző évben a 8. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket alkalmazta.

(3) A tanfolyamszervező a tárgyévi működési támogatás igénybevételéhez a tárgyévet megelőző év október 10-éig támogatási kérelmet nyújt be a miniszterhez. A támogatási kérelemnek tartalmaznia kell a tárgyévi képzésekre vonatkozó tervet, valamint azt is, hogy rendelkezik-e a tanfolyam megtartására alkalmas saját helyszínnel.

(4) A működési támogatás mértéke tanfolyamonként, ha a tanfolyamszervező a tanfolyam megtartására alkalmas saját helyszínnel

a) rendelkezik, 800 000 forint,

b) nem rendelkezik, és a tanfolyam megtartásához érvényes szerződéssel helyiséget bérel, az a) pont szerinti összeg és a helyiségbérleti díj összege, de legfeljebb 1 000 000 forint.

(5) A miniszter a támogatási kérelemben foglaltak figyelembevételével támogatási előleget folyósíthat.

(6) A miniszter a működési támogatást megállapító egyedi döntését a rendelkezésre álló keretösszeg erejéig módosíthatja, figyelembe véve a már folyósított működési támogatások összegét.

(7) Az éves működési támogatás kizárólag a tanfolyam megszervezéséhez kapcsolódó közvetlen költségekre használható fel

a) közhasznú szervezet esetén a támogatói okiratban meghatározott időszakban,

b) területi gyermekvédelmi szakszolgálat esetén a tárgyév január 1-je és december 31-e közötti időszakban.

(8) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a támogatási előleggel a tárgyévet követő év január 31-éig, a közhasznú szervezet a támogatói okiratban meghatározott időpontig, de legfeljebb a

támogatott tevékenység időtartamát követő 30. napig, a támogatói okiratban rögzített módon köteles elszámolni.

3. Záró rendelkezések

10. §

Ez a rendelet 2023. január 1-jén lép hatályba.

11. §

(1) A miniszter a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról szóló 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) foglaltak alapján kiválasztott tanfolyamszervezők számára is új pályázatot ír ki az e rendeletben foglaltak szerint.

(2) A Rendeletben foglaltak alapján kiválasztott tanfolyamszervezők az új pályázat elbírálásáig a Rendelet 2022. december 31-én hatályos rendelkezéseiben meghatározott feltételek szerint szervezhetnek tanfolyamot a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel.

(3) A 9. §-ban foglaltakat először a 2023. évi működési támogatásra kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a tanfolyamszervező a 2023. évi támogatási kérelmet 2023. január 31-éig nyújtja be a miniszterhez.

12. §

Hatályát veszti a Rendelet

- a) 1. §-ában a „ , valamint a gyermeket örökbe fogadni szándékozó, Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személyre” szövegrész,
- b) 2. § (1) bekezdésében a „ , valamint örökbefogadók számára tanfolyamot és tanácsadást” szövegrész,
- c) 2. § (4) bekezdése,
- d) 3. § (1) bekezdésében „– az örökbefogadás előtti tanácsadás és az örökbefogadói tanfolyam kivételével –” szövegrész,
- e) 3. § (3) bekezdés b) pontja,
- f) 13. §-t megelőző alcím címe,
- g) 13. §-a,
- h) 14. §-t megelőző alcím címe,
- i) 14-14/E. §-a,
- j) 15. § (5) bekezdése,
- k) 16. §-a,
- l) 6. és 7. számú melléklete.